

вався) усе буде “писане однією рукою”; якщо письменник не має свого стилю, то й його самого немає в літературі. Не допоможуть при цьому розмови ні про Фрейда, ні про Ніцше, ні про інші авторитети. Я не беруся тут точно означити стиль В. Підмогильного, але переконаний, що він у нього є: як єдина й неповторна якість його художнього письма. Можливо, секрет її в тій метафорі, яку запропонував у кінці дослідження М. Тарнавський: “...Творчий доробок Валер'яна Підмогильного є пам'ятником психологічного реалізму”. Але шукати треба й точнішої назви, бо з цієї (“психологічний реалізм”) кудись поділися елементи імпресіоністичного модернізму чи рух до постмодерної поетики, а сама вона не в усьому узгоджується, наприклад, із таким висновком дослідника: “Вся українська проза 20-х років, зокрема романи

другої половини десятиліття, — це або старомодний популістський реалізм, або експериментальний модернізм”. Лише знайшовши точнішу назву стилеві В. Підмогильного, можна буде створити справді естетичний літературний портрет письменника. Саме він і стане складовою тієї естетичної історії української літератури 20-х років ХХ ст., про яку мріє в своїй монографії М. Тарнавський. Зважуюся твердити, що він не тільки мріє, а й є одним із творців її. Бажаю йому успішної праці, а рецензованій монографії — щонайбільше зацікавлених читачів. Прочитавши її, вони не нарікатимуть на втрачений час, одержать належне інтелектуальне задоволення і обов'язково поцікавляться полицею, де стоїть томик творів В. Підмогильного.

Михайло Наєнко

Стрела

Необачно вилетіло слово —
Камінь з скелі тріснутого серця —
Розірвало тишу випадково,
потемніли очі — два озера

... Не зарадиш іншими словами —
Серце б'ється болісно і важко —
Назавжди те слово поміж нами.
Ніч в вікні — маленька чорна пташка...

Людмила Білогрива

Чистим голосом молодого закоханого серця відкривається збірка поезій та критики “**Літа імпульсивні**” (Вінниця: Універсум, 2001) — творчий доробок асоціації “Студентська муза” при кафедрі культурології, мистецтв та дизайну Вінницького держтехуніверситету, на сторінках якого представлено понад два десятки молодих поетів та чотири критики-початківці.

Уже понад десяток років, згідно з програмою гуманізації та гуманітаризації інженерної освіти, “Музи прилітають у технічний...” (назва передмови Михайла Стрельбицького): викладається інтегральний курс “Українська та зарубіжна культура”, з 1992 р. видається університетська газета “Імпульс” із регулярною тематичною сторінкою “Студентська муза”, плідно працює однойменна молода ще літературна асоціація, очолена М. Стрельбицьким, студійці якої називають себе з гордістю “літаси”. Творчий потенціал мають уже **Людмила Білогрива**, **Лілія Гуменюк** (“Скінчився сон / і ніч мине, і день. / Затопить душу дощ і сам у ній потоне. / Далекий світ зітхне на повноту легень. / Проститься все мені, і зникнуть перепони”), **Олена Бурлак** (пише й російською, проте ті вірші виразно вторинні), **Наталія Вишневецька** (“Сама, як аркуш на столі буття, / Чекаю слів, що нестиму з собою”), **Валентина Волковська** (“Й так, щоб було ледве чути, / тихо сказало дитя. / — Хочу людиною бути / впродовж усього життя”), **Олена Козак** (“Я — квітка осені. / В мені переплелися / І сум дощу, / і усміх горобини...”), **Ілона Пехан**, заступник голови обласного об'єднання “Дойче югенд” (майстерний вірш “Хайль капут”), **Тарік Цеман**, родом із Судану (його вірші подано в перекладі М. Стрельбицького). Є вдалі переклади у Тетяни Голубєвої (з Леоніда Кисельова, з М. Лермонтова). Із часом зростає майстерність аналізу текстів у Олександра Гончарука (про інтелектуалізм Ліни Костенко), у Марії Осадчук, Ольги та Юлії Даратюк, які зробили перші спроби розгляду поезії своїх “літасів”.

Зичимо не розгубити своєї любові до рідного слова на шляхах житейських!..

В.Л.

Слово і Час. 2004. №6